

Spis treści

Autorzy i Redaktorzy	XIII
Wstęp	XVII
Wykaz skrótów	XIX
Literatura	XXVII
Orzecznictwo	LXIII
Glosy	LXXI
Źródła prawa	LXXIII
Strony internetowe i inne źródła	LXXIX

Rozdział I. Dostęp do ochrony prawnej w świetle ustawy nowelizującej

KPC z 4.7.2019 r. (Andrzej Jakubecki)	1
§ 1. Wprowadzenie	1
§ 2. Dostęp do ochrony prawnej (prawo do sądu)	2
§ 3. Ograniczenia dostępu do ochrony prawnej w ustawie nowelizującej KPC z 4.7.2019 r.	4
§ 4. Dostęp do ochrony prawnej a koncentracja materiału procesowego	4
§ 5. Dostęp do ochrony prawnej a zmiany co do zarzutu potrącenia	10
§ 6. Dostęp do ochrony prawnej w postępowaniu odrębnym w sprawach gospodarczych	13
§ 7. Dostęp do ochrony prawnej a instytucja nadużycia uprawnień procesowych	17
§ 8. Dostęp do ochrony prawnej a tzw. pozew pozorny oraz powództwo oczywście bezzasadne	19
§ 9. Dostęp do ochrony prawnej a ograniczenia jawności postępowania	21
§ 10. Dostęp do ochrony prawnej a nowy kształt zażalenia	23
§ 11. Inne potencjalne przejawy ograniczeń w dostępie do ochrony prawnej..	24

Rozdział II. Niezawisłość i niezależność sądu jako gwarancja dostępu

do ochrony prawnej (Krystian Markiewicz)	27
§ 1. Wprowadzenie	27
§ 2. Sąd jako konieczny element skutecznej ochrony prawnej	29
§ 3. Sąd ustanowiony na mocy prawa a powołanie sędziego i sądu	33
§ 4. Sąd właściwy	39

I. Skład orzekający i jego obsada	40
II. Sędziowie delegowani	41
III. Sąd specjalny	42
IV. Sąd bezstronny	42
§ 5. Podsumowanie	46
Głos w dyskusji (Jacek Gudowski)	49
Rozdział III. Możliwość obrony czy prawo do obrony w procesie cywilnym (emanacja prawa prywatnego czy uprawnienie publicznoprawne – problemy graniczne) – zagadnienia wybrane (Piotr Osowy)	53
§ 1. Wprowadzenie	53
§ 2. Wątpliwości terminologiczne	54
§ 3. Przedmiot rozważań	55
§ 4. Analiza teoretyczno-prawna	56
§ 5. Podsumowanie	66
Rozdział IV. O właściwe rozumienie postulatu sprawności postępowania cywilnego (art. 6 § 1 KPC) (Andrzej Grzegorz Harla)	67
§ 1. Wprowadzenie	67
§ 2. Sprawność <i>versus</i> szybkość postępowania – istota relacji	69
§ 3. Zasada prawdy	72
§ 4. Uwagi syntetyzujące i systematyzujące	74
§ 5. Uwagi dodatkowe	76
§ 6. Podsumowanie	88
Rozdział V. Legitymacja procesowa a szczególna zdolność sądowa (Marcin Dziurda)	93
§ 1. Wprowadzenie	93
§ 2. Dotychczasowe rozumienie legitymacji	94
§ 3. Legitymacja procesowa jako kategoria prawa procesowego	100
§ 4. Brak legitymacji procesowej i jej skutki	101
§ 5. Relacja między legitymacją procesową o zdolnością sądową	104
Rozdział VI. Interes prawny jako przesłanka ochrony prawnej na przykładzie powództw o zasądzenie, ustalenie i o ukształtowanie. Wybrane zagadnienia (Anna Machnikowska)	111
§ 1. Wprowadzenie	111
§ 2. Interes prawny w powództwach o: świadczenie, ukształtowanie i ustalenie	117
I. Interes prawny w powództwach	117
II. Powództwo o zasądzenie świadczenia	122
III. Powództwo o ukształtowanie stosunku prawnego lub prawa	126

IV. Powództwo o ustalenie	129
§ 3. Czy interes prawny przy powództwie o ustalenie jest przesłanką materialnoprawną czy procesową?	135
§ 4. Podsumowanie	142
Rozdział VII. Interes prawny – przesłanka skuteczności, zasadności czy dopuszczalności powództwa o ustalenie stosunku prawnego lub prawa?	
(Joanna May)	145
§ 1. Wprowadzenie	145
§ 2. Interes prawny w KPC	146
§ 3. Interes prawny jako przesłanka powództwa o ustalenie stosunku prawnego lub prawa w niemieckim i austriackim procesie cywilnym	151
§ 4. Interes prawny jako przesłanka powództwa o ustalenie stosunku prawnego lub prawa w orzecznictwie	153
§ 5. Interes prawny jako przesłanka powództwa o ustalenie stosunku prawnego lub prawa w ujęciu nauki prawa procesowego cywilnego	157
§ 6. Własne stanowisko	162
§ 7. Podsumowanie	165
Rozdział VIII. Powództwo oczywiście bezzasadne a dostęp do ochrony prawnej w postępowaniu cywilnym (Tadeusz Zembrzusi)	
.....	169
§ 1. Wprowadzenie	169
§ 2. Powództwo oczywiście bezzasadne a prawo do sądu – kolizja czy synergia	171
§ 3. „Pseudosprawa cywilna”, czyli powództwo na skróty	174
§ 4. Oczywista bezzasadność powództwa, czyli kazus Koziółka Matołka	179
§ 5. Nieprzewidywalność, czyli wokół litispendencji i <i>rei iudicatae</i>	183
§ 6. Podsumowanie	185
Rozdział IX. Ochrona interesu dziecka w postępowaniu rozpoznawczym	
(Joanna Bodio)	189
§ 1. Wprowadzenie	189
§ 2. Pojęcie dziecka	193
§ 3. Interes dziecka jako przedmiot ochrony prawnej	195
§ 4. Środki ochrony interesu dziecka w postępowaniu rozpoznawczym	201
§ 5. Podsumowanie	208
Rozdział X. Tłumacz jako gwarant dostępu strony do ochrony prawnej w rozpoznawczym postępowaniu cywilnym (Magdalena Skibińska)	
.....	211
§ 1. Wprowadzenie	211
§ 2. Status tłumacza w postępowaniu cywilnym	213
§ 3. Ustanowienie tłumacza dla strony w postępowaniu cywilnym	219
§ 4. Zakres przedmiotowy udziału tłumacza w postępowaniu cywilnym	225

§ 5. Skutki braku udziału tłumacza w postępowaniu cywilnym z perspektywy dostępu strony do ochrony prawnej	228
§ 6. Podsumowanie	229
Rozdział XI. Skutki niestawiennictwa stron na posiedzenie przygotowawcze (Kamil Hylewski)	231
§ 1. Wprowadzenie	231
§ 2. Koncentracja materiału procesowego	232
§ 3. Stawiennictwo stron na posiedzenie przygotowawcze	237
§ 4. Podsumowanie	243
Rozdział XII. Zasady postępowania dowodowego. Klasyfikacja (Anna Kościółek)	247
§ 1. Wprowadzenie	247
§ 2. Pojęcie zasad prawa i zasad postępowania cywilnego	248
§ 3. Zasady postępowania dowodowego w świetle systematyki zasad postępowania cywilnego	250
§ 4. Zasady postępowania dowodowego <i>sensu stricto</i>	256
§ 5. Zasady postępowania dowodowego <i>sensu largo</i>	259
§ 6. Podsumowanie	264
Rozdział XIII. Znaczenie złożenia lub dołączenia dokumentu do akt sprawy w świetle art. 243² KPC (Aneta Mendrek)	267
§ 1. Wprowadzenie	267
§ 2. Znaczenie unormowania art. 243 ² KPC z punktu widzenia ciężaru formułowania wniosków dowodowych	269
§ 3. Dopuszczalność ustalenia przez sąd z urzędu – na podstawie złożonych lub dołączonych do akt dokumentów, faktów wykraczających poza przycoczenia stron i sformułowane przez nie wnioski dowodowe	270
§ 4. Zgłoszenie wniosku dowodowego dotyczącego dokumentu będącego w dyspozycji strony lub który strona może uzyskać, a wymóg złożenia do akt dokumentu lub jego uwierzytelnionego odpisu	275
§ 5. Podsumowanie	276
Rozdział XIV. Przedmiot postępowania uproszczonego w świetle prawa do rzetelnego procesu (Radosław Flejszar)	279
§ 1. Wprowadzenie	279
§ 2. Rozszerzenie zakresu przedmiotowego postępowania uproszczonego ...	281
§ 3. Wyodrębnienie spraw o wartości przedmiotu sporu nieprzekraczającej 1000 zł	283
§ 4. Pojęcie prawa do rzetelnego procesu cywilnego i zasada dwuinstancyjności	286

§ 5. Odejście od modelu apelacji ograniczonej w postępowaniu uproszczonym	290
§ 6. Odstąpienie od ogólnych zasad uzasadniania orzeczeń w sprawach „bagatelnych”	293
§ 7. Ograniczenie możliwości orzekania kasatoryjnego w sprawach „bagatelnych”	294
§ 8. Podsumowanie	297
Rozdział XV. Próba podsumowania dyskusji na temat pokrzywdzenia (gravamen) i interesu prawnego w zaskarżeniu orzeczenia w postępowaniu cywilnym w kontekście uchwały SN(7) z 15.5.2014 r., III CZP 88/13 (Tadeusz Wiśniewski)	
§ 1. Wprowadzenie	301
§ 2. Przedmiotowa problematyka w doktrynie prawa procesowego cywilnego	302
§ 3. Podstawowe tezy Sądu Najwyższego zawarte w uzasadnieniu uchwały z 15.5.2014 r., III CZP 88/13	304
§ 4. Podsumowanie	310
Rozdział XVI. Konstytucyjne standardy ochrony prawa do sądu a problematyka zaskarżalności postanowień oraz zarządzeń przewodniczącego o wymiarze opłaty na gruncie ustawy nowelizującej KPC z 4.7.2019 r. (Małgorzata Malczyk)	
§ 1. Konstytucyjne standardy ochrony prawa do sądu w świetle orzecznictwa TK oraz poglądów doktryny	315
§ 2. Unormowanie zaskarżalności rozstrzygnięć o wymiarze opłaty obowiązujące w KPC do 7.11.2019 r.	318
§ 3. Stan prawny po wejściu w życie ustawy nowelizującej KPC z 4.7.2019 r. ..	319
§ 4. Podsumowanie	323
Rozdział XVII. Katalog podmiotów uprawnionych do złożenia wniosku o ubezwłasnowolnienie w prawie polskim oraz ukraińskim – różne systemy, podobne wyzwania (Aleksander Wróbel)	
§ 1. Wprowadzenie	327
§ 2. Katalog podmiotów uprawnionych do złożenia wniosku o ubezwłasnowolnienie w polskim prawie	329
§ 3. Katalog podmiotów uprawnionych do złożenia wniosku o ubezwłasnowolnienie w prawie ukraińskim	334
§ 4. Wnioski prawnoporównawcze	339
§ 5. Podsumowanie	341
Rozdział XVIII. Interes prawny jako przesłanka zabezpieczenia roszczeń w postępowaniu cywilnym (Józef Jagieła)	
	343

Rozdział XIX. Problem przesłanek procesowych w sądowym postępowaniu egzekucyjnym (<i>Andrzej Marciniak</i>)	359
§ 1. Wprowadzenie	359
§ 2. Przedmiot rozważań	360
§ 3. Ogólna teoria przesłanek procesowych	360
§ 4. Przesłanki postępowania egzekucyjnego	363
§ 5. Aktualność przesłanek procesowych w postępowaniu egzekucyjnym ...	366
§ 6. Metoda konstrukcji przesłanek procesowych	368
§ 7. Dopuszczalność drogi sądowej	368
§ 8. Jurysdykcja krajowa	370
§ 9. Wnioski	371
§ 10. Skutek niedopuszczalności drogi sądowej i braku jurysdykcji krajowej ...	371
§ 11. Zdolność sądowa	372
§ 12. Zdolność procesowa	373
§ 13. Nienależyty skład organów strony	374
§ 14. Powaga rzeczy osądzonej i zawisłość sporu	374
§ 15. Immunitet egzekucyjny	379
§ 16. Podstawa egzekucji sądowej	379
§ 17. Właściwość organu egzekucyjnego	380
§ 18. Ograniczenia egzekucji	380
§ 19. Pełnomocnictwo strony	381
§ 20. Katalog przesłanek procesowych postępowania egzekucyjnego	381
Rozdział XX. Zakres dopuszczalnego nadzoru judykacyjnego nad komornikiem (<i>Izabella Gil</i>)	383
§ 1. Wprowadzenie	383
§ 2. Nadzór judykacyjny – pojęcie, rodzaje i specyfika	384
§ 3. Zakres sprawowanego nadzoru judykacyjnego nad komornikiem sądowym	387
§ 4. Zakres nadzoru judykacyjnego według poglądów judykatury	390
§ 5. Podsumowanie	396
Rozdział XXI. Prekluzja procesowa wynikająca z art. 843 § 3 KPC a zakres ochrony prawnej w procesie opozycyjnym – wstęp do rozważań (<i>Joanna Derlatka</i>)	397
§ 1. Wprowadzenie	397
§ 2. Zasada ewentualności	399
§ 3. Prekluzja zarzutów a ponownie wytoczone powództwo opozycyjne – rys historyczny	404
§ 4. Aktualne problemy wywołane prekluzją z art. 843 § 3 KPC	406

§ 5. Podsumowanie	411
Rozdział XXII. Środki ochrony prawnej w nowym Prawie zamówień publicznych – wybrane zagadnienia (Mariusz Sobuś)	415
§ 1. Wprowadzenie	415
§ 2. Organy właściwe do rozpoznania środków ochrony prawnej	416
§ 3. Krąg podmiotów, którym przysługują środki ochrony prawnej	418
§ 4. Materialnoprawne przesłanki korzystania ze środków ochrony prawnej	420
I. Interes w uzyskaniu zamówienia	420
II. Poniesienie szkody	421
§ 5. Przesłanki odrzucenia odwołania	421
§ 6. Zastosowanie KPC w postępowaniu odwoławczym	424
§ 7. Pozasądowe rozwiązywanie sporów	425
Rozdział XXIII. Odwołanie od decyzji Prezesa UTK (Robert Frey)	429
§ 1. Wprowadzenie	429
§ 2. Odwołanie od decyzji wydawanych przez Prezesa UTK	430
§ 3. Postępowanie w sprawach z zakresu regulacji transportu kolejowego	431
§ 4. Postępowanie administracyjne i sądowno-administracyjne	442
§ 5. Podsumowanie	442
Rozdział XXIV. Krok w kierunku cyfryzacji postępowania cywilnego – reforma transgranicznego przeprowadzania dowodów i doręczenia dokumentów (Joanna Szumańska)	445
§ 1. Wprowadzenie	445
§ 2. Europa na miarę ery cyfrowej	447
§ 3. Doręczanie dokumentów	448
I. Nowe rozporządzenie o doręczaniu dokumentów	448
II. Obecnie obowiązująca regulacja doręczania dokumentów	450
§ 4. Zmiany w nowej regulacji dotyczącej doręczenia dokumentów	451
I. Elektroniczne przekazywanie dokumentów	451
II. Pomoc w znalezieniu miejsca pobytu adresatów	453
III. Prawo do odmowy ze względów językowych	453
§ 5. Przeprowadzanie dowodów	454
I. Nowe rozporządzenie o przeprowadzaniu dowodów	454
II. Obecnie obowiązująca regulacja przeprowadzania dowodów	455
§ 6. Zmiany w nowej regulacji dotyczącej przeprowadzania dowodów	457
I. Definicja sądu	457
II. Obowiązkowe elektroniczne przekazywanie wniosków i zawiadomień	457

III. Bezpośrednie przeprowadzenie dowodu za pośrednictwem wideokonferencji	458
IV. Monitorowanie	459
§ 7. Skutki wprowadzenia nowych rozporządzeń	459
§ 8. Podsumowanie	461
Rozdział XXV. Funkcjonowanie wyspecjalizowanych sądów do rozstrzygania międzynarodowych spraw handlowych w wybranych państwach członkowskich UE w pandemii COVID-19 (Edyta Figura-Góralczyk)	463
§ 1. Wprowadzenie	463
§ 2. Rys historyczny	465
§ 3. Holandia – NCC (<i>Netherlands Commercial Court</i>)	467
§ 4. Francja – <i>Paris International Commercial Court</i>	472
§ 5. Niemcy – wzmianka	475
§ 6. Podsumowanie	477
Rozdział XXVI. Postępowanie dowodowe przed sądem arbitrażowym (zagadnienia wybrane) (Tomasz Strumiłło)	479
§ 1. Wprowadzenie	479
§ 2. Zasady postępowania	480
§ 3. Regulacja postępowania dowodowego przed sądem arbitrażowym	481
§ 4. Organizacja postępowania	485
§ 5. Przedstawienie i dopuszczenie dowodu	487
§ 6. Dowód z dokumentu	494
§ 7. Dowód z zeznań świadków	496
§ 8. Dowód z opinii biegłego	502
§ 9. Podsumowanie	504
Rozdział XXVII. Ochrona konsumenta w arbitrażu handlowym a nowe technologie (Karol Ryszkowski)	507
§ 1. Wprowadzenie	507
§ 2. Zapis na sąd polubowny w postępowaniu arbitrażowym w sprawach konsumenckich	508
§ 3. Zdatowność arbitrażowa w postępowaniu arbitrażowym w sprawach konsumenckich	510
§ 4. Klauzula porządku publicznego w postępowaniu arbitrażowym w sprawach konsumenckich	512
§ 5. Nowe technologie w postępowaniu arbitrażowym w sprawach konsumenckich	515
§ 6. Podsumowanie	517